Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1472 **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 maart 2015

Hierbij treft u het verslag aan van de Raad Algemene Zaken van 19 november 2014, deel cohesiebeleid. Het toesturen van het verslag heeft abusievelijk vertraging op gelopen.

Alvorens de discussie te openen gaf de voorzitter het woord aan de nieuwe Eurocommissaris Cretu voor Regionaal Beleid, die van de gelegenheid gebruik maakte om haar prioriteiten voor de komende tijd toe te lichten. Eurocommissaris Cretu benadrukte dat het cohesiebeleid een vernieuwingsslag doormaakt, maar dat het nu ook moet laten zien dat het resultaten gaat afwerpen in de komende jaren. Zij zal de effectiviteit van het beleid verder vergroten door de procedures te versimpelen, zonder op de kwaliteit in te boeten. In haar periode wil ze meer aandacht schenken aan de institutionele problemen waar landen mee kampen bij het implementeren van programma's. Maar bij dat alles zal er geen enkele tolerantie zijn ten opzichte van fraude. Onder andere Nederland verwelkomde het feit dat Eurocommissaris Cretu specifiek de ambitie heeft uitgesproken het foutpercentage te willen verlagen. De Eurocommissaris wees in haar reactie op deze steun uitdrukkelijk op het verschil tussen fraude, wat onacceptabel is en hard aangepakt moet worden; en fouten, die uiteraard gecorrigeerd moeten worden. Dit moet bijdragen aan een uitvoering van het cohesiebeleid dat effectief bijdraagt aan groei, werkgelegenheid en een duurzame samenleving.

Raadsconclusies met betrekking tot het Zesde Cohesierapport

Het zesde rapport, zo leidde het voorzitterschap in, gaf aan dat het cohesiebeleid een goed anticyclisch element is geweest nadat de crises waren uitgebroken. Zonder de investeringen die met het cohesiebeleid samenhingen zouden de gevolgen in de Europese Unie in veel landen ernstiger zijn geweest. Desalniettemin kon het niet voorkomen dat ongelijkheden in Europa toenamen, waarmee aan een andere doelstelling

kst-21501-02-1472
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

van het cohesiebeleid, convergentie, niet werd voldaan. Alle interveniërende lidstaten konden zich daarin vinden. Daarnaast gingen de conclusies ook over het cohesiebeleid in relatie tot de macro-economische conditionaliteiten. Daar waar landen als de noordelijke lidstaten de nadruk legden op het belang van deze relatie, werd door vele van de overige landen vooral aangegeven dat de investeringen in het kader van cohesiebeleid belangrijk zijn; daarom is een grote mate van flexibiliteit bij de toepassing van de macro-economische conditionaliteit nodig. In de conclusies is een balans gevonden tussen een strikte toepassing van de macro-economische conditionaliteit, zonder het belang van investeringen uit het oog te verliezen.

Tijdens de discussie werd door verschillende sprekers de nadruk gelegd op de noodzaak van een soepele overgang van de programmaperiode 2007–2013 naar 2014–2020. Met name het gegeven dat in 2014 nog nauwelijks iets gerealiseerd kon worden (zie ook laatste agendapunt), maakt het noodzakelijk dat de gelden die voor 2014 gereserveerd zijn soepel worden doorgeschoven naar 2015. Daarnaast werd de nadrukkelijke wens voor de oude programmaperiode uitgesproken om de in 2014 nog niet uitgegeven gelden niet voor het cohesiebeleid verloren te laten gaan en de mogelijkheid te openen deze in 2015 alsnog uit te geven. Enkele lidstaten gaven te kennen dit niet te steunen, omdat dit een verruiming van de bestaande regels betreft. Hoewel Eurocommissaris Cretu hiervoor begrip toonde, deed ze geen toezeggingen.

Bijdrage Cohesiebeleid aan Europa 2020-strategie

Menig lidstaat gaf aan dat het cohesiebeleid als belangrijkste EU-instrument voor investeringen een wezenlijke bijdrage levert aan de Europa 2020-strategie. Sprekers wezen er op dat in het nieuwe model het cohesiebeleid de uitgangspunten van de Europa 2020-strategie ter harte neemt. Wel merkte een enkele delegatie op dat deze koppeling halverwege de uitvoering van de Europa 2020-strategie plaatsvindt, hetgeen het moeilijk maakt nu een duidelijk oordeel te geven over de effectiviteit van de samenhang tussen beide. Meer specifiek gaven sommige lidstaten aan dat het cohesiebeleid moet bijdragen aan het bevorderen van de groei en werkgelegenheid, zich moet heroriënteren richting investeringen, minder belemmerd zou moeten worden door administratieve lasten en dat de verschillende lagere overheden goed in dit proces worden meegenomen.
Tot slot werden er ook opmerkingen gemaakt over de herprogrammering die de Europese Commissie eventueel mag vragen, wanneer landenspecifieke aanbevelingen daartoe aanleiding geven. Aanleiding hiervoor is de mogelijke problemen die een dergelijke herprogrammering kan gaan opleveren in administratieve en/of procedurele zin. Eurocommissaris Cretu gaf aan dit mee te zullen nemen in de overwegingen, maar laat ook blijken dat deze mogelijkheid tot herprogrammeren niet zonder reden is opgenomen in de verordeningen.

Goedkeuring van de Operationele Programma's (OPs)

Alle partnerschapsovereenkomsten met de 28 lidstaten zijn afgerond en er kan worden overgagaan tot het goedkeuren van de daarop gebaseerde OPs. Ten tijde van de vergadering waren er 35 OPs goedgekeurd. Eurocommissaris Cretu gaf aan dat de Europese Commissie stappen heeft gezet om de interne consultatieprocedure te versnellen, waardoor er meer tijd is gecreëerd om OPs nog in 2014 goed te keuren. Volgens Eurocommissaris Cretu houdt dat in dat meer dan 50% van de OPs voor eind 2014 afgehandeld kunnen worden. Er zal echter niet op de kwaliteit van de programma's worden toegegeven, een eis van onder meer Nederland. De

interveniërende lidstaten konden de inzet van Eurocommissaris Cretu op dit punt waarderen. Opvallend hier was dat uit veel interventies benadrukten dat de interne Europese Commissie-procedures eenvoudiger en minder tijdrovend moeten worden.

De Europese Commissie publiceerde op 4 maart jl. een stand van zaken van het aantal goedkeurde Operationele Programma's. Momenteel worden er van 7 lidstaten nog Operationele Programma's beoordeelt door de Europese Commissie. Wel zijn er ondertussen 263 Operationele Programma's goedgekeurd die zijn gefinancierd vanuit het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling. Daarmee kan in vrijwel heel Europa een impuls gegeven worden aan de ontwikkeling van groei en banen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
S.A.M. Dijksma